

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays:

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 22. — ŠTEV. 22.

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 27, 1913. — PONEDELJEK, 27. PROSINCA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Mirovna konferenca v Londonu bode v kratkem času končana.

ZASTOPNIKI BALKANSKIH ZAVEZNIKOV SESTAVLJAJO KONEČNO NOTO. — OTOMANSKA VLADA JE DOBILA \$10,000,000. — POSTOPANJE ANGLIJE.

AVSTRIJA V SKRBEH.

VOHUNSTVO S POMOČJO ZRAKOPLOMOV. — NAJAVA ŽE JE EDINSTVO EVROPE. — TRIPELENTENTA NI NA JASNEM. GLEDE AZIJSKE TURČE JE STARI IN NOVI SULTAN.

London, Anglija, 26. jan. — Zastopniki balkanskih zavezniških so dobili vsak od svojih tukaj proti Egejskem morju.

Dunaj, Avstrija, 26. jan. — Leka brzojavka iz Carigrada počela, da sta se še pred demonstracijami spoprijaznila prejšnji sultan Abdul Hamid in sedanji Mohamed V.

Dunaj, Avstrija, 26. jan. — Dunajski diplomatični krogi so zelo razburjeni vsled premembre na Turščin. Popolna preosnova ministarskega kabineta je v teh nevarnih časih stvar resnega posameznika.

O današnjem seji, ki je trajala podlugo uro, sta nastali dve stranki. Prva za takojšnje prenehanje s pogajanjem — kar bi posnelo zopetno vojno, druga stranka pa — namerava mirno pričakovati nadaljnje razvoja, ki mora priti sam ob sebi. Ta stranka ima pametne misli, ker le na ta način se da doseči ugodne konec.

Diplomacija smatra ta zavezniški korak kot nekako silo, potem katere hočejo doseči kar zahtevajo.

O današnjem seji, ki je trajala podlugo uro, sta nastali dve stranki. Prva za takojšnje prenehanje s pogajanjem — kar bi posnelo zopetno vojno, druga stranka pa — namerava mirno pričakovati nadaljnje razvoja, ki mora priti sam ob sebi. Ta stranka ima pametne misli, ker le na ta način se da doseči ugodne konec.

Notra je v splošnem že izdelana, razen drugih formalnosti zahteva tudi Drinopolje in Egejske otroke za zavezniške. Kot se vidi bi zavezniški v vseh točkah radi pričekali, samo da bi dobili zahtevano. Turki ne dajo Drinopolje, a zavezniški ga hočejo imeti. Počutiti noče nikdo. Gotovi krogi na Turščini bi radi ugordili zavezniškom, toda bojijo se ljudstva, ker mu je Drinopolje sveto mesto in ni za pravega moslima nič manjše važnosti kot Carigrad.

Nikdo ne dvomi, da si hočejo zavezniški pridobiti s to politiko zadostni čas, da se pripravijo na hodočnost kaj bode iz vsega, nikdo niti slutiti ne more.

Najmanjši nesporazum bi imel težke morale in gospodarske posledice, ne glede na izgube tisočev vojakov.

Nevarnost preti od Rumunske in Avstrije, tako za Bolgarsko, kakor za Črnogor in Srbijsko.

London, Anglija, 26. jan. — Karigrafski poročevalce "Daily Telegraph-a" je zvedel iz gotovega vira, da se je že sestavila pogodba, potem katere dobi turška vlada \$10,000,000 posojila.

Denarja ne bode upotrebila za vojaštvo, ampak v prvi vrsti za cestne železnicne v Carigradu. Ta, prav po Turški, kar je pa le malo vjetno. Ko ima enkrat denar v rokah, lahko razpolaga z njim kakor sama hoče.

Malta, 26. jan. — Angleški bojni ladji, "King Edward VII," in

TALAAT BEY

ENVER BEY

Nemiri na Filipinih.

Vse kaže, da se pripravlja na Filipinov vstaja ako se ne proglaši neodvisnosti.

Manila, Filipini, 26. jan. — Oddelek poizvedovalcev pod poveljstvom kapitana Halley je včeraj prestal težak boj z truno domačinov v bližini Jolo. Poveljnik nekega prevoznega parnika pripravljen je, da je padel kapitan, dva časnika in 14 mož. Tekom zadnjih tednov je prišlo do več spopadov med poldvojnim plemenom Igorotes ter vojaki Zdrževiščnih držav. Vojaki so imeli do sedaj le malo izgub. Včeraj na vse zgodaj so streljali Igoroti na kapitana Beach, ki se je vozil v čolnu po Abulug reki. Nato so odspolali kapitana Halley-a z močnim oddelkom, da zasedejo zavratne napadale. Velika truma domačinov je pa obkolila ta oddelok, kojemu se je le po dolgem in srditom boju posrečilo prepoditi domačinov.

Pravijo da pripravlja Aginaldo, ki je zopet zelo agilen, novo vstajo za služaj, da bi ne bila sprejeti v zbornici tukajzvana Jones-predloga, ki bi uveljavila neodvisnost Filipincev.

Trdovraten samomorilec.

Na 60 cesti in Madison Ave. v New Yorku se je vročil neki Japanec na tračnico poulične železnice ter ni hotel "noben način ustati. Šele ko ga je neki policist malo poščegel s krepelcem je vstopil v tretje zjutraj je bil zavratno napadale. Velika truma domačinov je pa obkolila ta oddelok, kojemu se je le po dolgem in srditom boju posrečilo prepoditi domačinov.

Pravijo da pripravlja Aginaldo, ki je zopet zelo agilen, novo vstajo za služaj, da bi ne bila sprejeti v zbornici tukajzvana Jones-predloga, ki bi uveljavila neodvisnost Filipincev.

Kaznovani maroški rodovi.

Mekines, Maroko, 26. jan. — Francoska ekspedicija, ki ima na meni kaznovati rodove Beniui guld in Beniot je pod poveljstvom polkovnika Reibell obkrožila veliko število teh ljudi. V nastali bitki so padli štirje Francosi, dočim so bile izgube Arabev preečnejše.

Razburjenje v Italiji.

Rim, Italija, 26. jan. — Vlada je zelo v skrbih zaradi nove naseljniške postave Zdr. držav. Italijanski delave pošljajo skoraj izjeme vsi denar v staro domovino, kar je seveda v veliko korist italijanski vladi.

V varstvu slepcev.

Governer Sulzer-ju predloži v načrtu času osnovno, kako pomoči onim, ki so bili izgubili luč oči. Predlog je nekak amedment k Malone-predlogu, ki zahteva vojno slepcev za katr praktičen poklic. Predvsem naj se pa slepec oprosti javne dobrodelnosti in zanemarjenja, kateremu prečestokrat zapadejo.

Proti belemu suženjstvu.

Kakor smo že poročali, namenimo vstanoviti družbo z imenom Bureau of Social Hygiene, ki bo imela v prvi vrsti namen zatirati trgovino s dekleti. Organizacija bodo imela posebne detektive in nadzornike, ki bodo najprej natančno preiskali raznino in potem ukrenili najpotrebenjše korake.

Miljan Rockefeller je daroval v ta namen več milijonov. Podrobnosti bomo pozneje poročali, ko bodo začeli odbor s stavnim delom.

"GLAS NARODA" JE EDIN SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRŽ. NAROČITE SE NANJ.

Stavka načakarjev bo kmalu zavrsena.

Prevladuje mnenje, da je veliko hotelirjev pripravljenih v vseh točkah popustiti.

POSEBNI KOMITE.

Ta komite ima nalogu predložiti delodajalcem zahteve stavkujočih uslužbencov.

Stavkujoči hotelski uslužbenci v New Yorku so imeli dobro obiskan shod, na katerem se je izvedelo, da je veliko gospodarje pripravljeni ugoditi zahtevam stavkarjem.

Izvrševalni stavkarski odbor je sklenil, da se imenuje komite, obstoječ iz petih oseb, ki naj stopi s posestniki hotelov v dogovor. Ako ugodijo gospodarji zahtevam delavcev, se bodo stavkarji takoj vrnili na delo. Onim gospodarjem pa, ki ne ugode zahtevam delavstva, se napove brezobjeven boj. V tem oziru pride v prvi vrstev hotel Knickerbocker. Krog tega hotela je opaziti vedno sumljive postave, ki imajo nalog staviti stavkarjem vse mogoče ovire na pot. Skoro vse ti ljudi so nekdanji uslužbenci počarne brambe, ki igrajo sedaj ulogo detektivov in policijskih priganjačev.

Dunaj, Avstrija, 26. jan. — Bolezen nadvojvode Rainera.

</

GLAS NARODA(Slovenic Daily.,
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President,
JANIK PLESKO, Secretary,
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in	\$3.00
" pol leta	1.50
" isto na mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
Eurovo za vse isto	4.50
" " pol leta	2.50
" " celo leto	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemu nedelj in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")
med every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements or agreement.

Dopisni brez podpisu in osebnosti se ne
dovoljuje.Denar je blagovo pošiljati po
Milenij Order.Pri spremembni Kraju naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bilavice sasnam, da hitreje najde
naslovnik.Dopisom in pošiljatvam naredite ta
sov."GLAS NARODA"
82 Cortlandt St.,
New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

K dogodkom v Carigradu.

Coup d'Etat, katerega so u-
prizorili Mladoturki v Carigradu,
je namah končal sanje o miru.
Mladoturki so strmoglavili star
režim. Sultan je ujetnik v svoji
palaci. Po cestah teče kri. Iz
Londona so odpoklicali mirovne
delegate. Nadaljevanje vojne je
parola ljudskih mas. Skoro je
videti, da se vojna nadaljuje
in da bo turška armada skušala pri-
Drinopolju na pomoč. Ako se
to posreči, je drugo vprašanje,
nasivno bi ne bilo prikrivat, da
je revolucionarno navdušenje
pobito vojsko v zmagovalno.

Prihodila dnevi bodo odločili,
ako se poraženim Turkom posre-
či dvigniti se k novim in uspe-
šnim vojem. Odločitev imajo
seveda velelasti v rokah. Vpra-
šanje je le, če bodo te vesile
složne in ako ne nastane med
truzevo in tripletonem nepre-
mostljivo nasprotje, ki bi lahko
povzročilo svetovno vojno.

Zdi se nam pa, da bodo upora-
bili vsa sredstva, da se ohrani
mir in to tudi v slučaju, da bi
bilo treba malo popustiti turške-
mu ponosu.

Rajfajzovke kot vzor.

Po predsedniku Tafetu imeno-
vana komisija, ki je imela nalog,
proučiti kreditne sisteme kmeč-
kega prebivalstva v Evropi, je
prišla do sklepa, ki bo tekom ča-
sa gotovo blagodejno vplivala na
bančne metode v Ameriki.

Seveda zveni kot ironija, da bi
se moralni finančniki Evrope in A-
merike učiti od pripovedega kmeč-
kega osnovnih principijev zdravega
bančnega poslovanja.

Vendar je in ostane dejstvo, da
je kreditni sistem, katerega je
bil pred pol stoletja uvedel pred-
stojnik male občine Weyerbusch
ob Westerwaldu v Eenski provin-
ciji, oče Rajfajzen, neprizakovano
povzdignil kmetijstvo v dotič-
nem okraju in polagoma v ce-
diči delobi po Renu. Danes je na Nem-
škem dvanaest tisoč društev, ki
so prevzela Rajfajzov sistem.

Glavni princip tega bančnega
sistema slovi na prepričanju, da
je pravi vir plodonosnega kmeto-
vanja uspešno delovanje moža.
Da mora vsed tega podjetna ob-
čina svojim članom v razmerju
njihovih priznanih zmožnosti do-
voljevati potrebne denarne kre-
dice.

Prva banka, ki je na podlagi
tega principa izposojevala de-
nar, je imela komaj \$1500 na raz-
polago. Vendar se je pa izkazalo,
da je bil ta malo kapital zadosten.
Izkazalo se je, da ni bilo
treba imeti velike denarne reze-
vre, ako si je hotela občina med-
sebojno pomagati, in tako je u-
spelo prvo društvo z Rajfajzov-
vim sistemom v blagor cele ob-
čine.

Tudi pri nas na Slovenskem
imamo obikren sistem rajfajz-
nov. Vendar so rajfajzovke le
bojno sredstvo v rokah Sloven-

ske Ljudske Stranke in kot tako
ne morejo vršiti stavljene jim
naloge.

D opisi.

Rankin, Pa. — V tukajšnji to-
varni American Steel & Wire Co.
so začeli štrajkati delavce Fene-
departamenta, katerim so se pri-
držili že delavei v Waren-
house, ki izgotovljene izdelke od-
posiljajo naprej v Shipping de-
partment. Kdor je bil kdaj zapo-
šlen pri tej kompaniji, dobro ve,
kako je grenač kruh, katerega
zasluži na takojmenovanem Piece
Work (od komada). Še koncem
oktobra so "trokerji" v Wire
Mill opustili delo ter so zahtevali
20 centov na uro, kar so tudi do-
bili. Temu je sledila cikarna v
početku januarja in ker so vsi
sporazumno nastopili, so dosegli
sporazum vsaj za en mesec; Wip-
per prvi in drugi 33 centov na uro,
na reljah in blakih pa 30c. Ker pa je
pol leta v Fence dept.
ni stalnega dela, so ustavili ope-
ratorji in helperji dela, katerim
so se gori imenovani pridružili.
Dne 22. jan. so še izostali
Elwood operatorji in nočni de-
lavei Barb Wire (bodeča žica)
oddelka, dne 23. jan. zjutraj pa
skoraj vsi v dveh oddelkih z ma-
lo izjemo Švedov. Pot do tovarne
je zasedena s policisti, izgleda,
kakor vojaška vežbališče. Ako-
ravno je delavstvo razburjeno, se
obnaša dostenjno hvale vredno,
kar dela tudi čast vsem Jugoslo-
vanom. Policeja bude brez poseb-
nega zaslužka, dasi komaj čaka na to.
Večina delaveev je pristopila
v unijo American Federation
of Labor, tako da tvori tukajšnje
delavstvo močno postojanko. Že-
leti bi bilo le, da ne bi rojaki in
Hrvati iz drugih krajev sem ho-
dili za delom, kajti potem zopet
izraste kompaniji greben. Neko-
liko Italijanov je bilo vstopilo
22. jan. v Shipping dept., a niso
delali niti eno uro, sli so proč,
niso hoteli biti skebi. Kako bode
izšla stavka, se se zdaj ne da do-
ločiti, ker kompanija noče slišati
nič o "Day Work", ampak po-
nuja od kosa kakor poprej. Ven-
dar, če bodo vsi vtrajali in če
ne bo od druge stavkokazov, bo
kompanija prisiljena se pogoditi,
kajti drugi delen bosta žebljarna
in žičarna prisiljeni zavstaviti
delo, ker bude odveč zaloge. De-
laveev želim, da bi jim tudi v
teh Monongahela dolini enkrat
zasijalo boljše solnce. Ob koncu
še izvedeli, da bode tudi tuka-
jšnja tovarna za mostove Mc-
Clintic & Marshall Construction
Co. delaveem nekoliko plačo zni-
žala; zatorej naj se delavei za
nekaj časa ne selijo sem, dokler
se razmere ne izboljšajo. — Po-
ročevalce.

Cleveland, O. — Poročati ho-
čem, da smo ustanovili zopet eno
no novo društvo, ki se imenuje Glas
Clevelandskih Delaveev, ki kot
št. 9 spada k Slovenski Dobrodeleni
Zvezi v Clevelandu. Dne 1. januarija
smo se zbrali pri rojaku L. Petkovšku na Adison Road. Bilo na 29, seveda samih za-
vednih rojakov. Dne 19. jan. smo
imeli drugo sejo, na kateri je
prišlo 7 novih članov. Le tako
naprej! Ko bomo pisali leta
1914, naj bo več kot sto članov.
Rojake, ki niso še pri nobenem
društvu in one, ki so že v kak-
snem in hčajojo pristopiti še h ka-
kemu, vabim, da pristopijo k na-
šemu društvu. — Kar se dela tia-
če, je še zadost dobro. Pozdrav! J. Menart, predsednik G. C. D.

Brocklyn, O. — Sedaj v zim-
skem času gre bolj slab v del-
om, ker nas ovira nestanovitno
vreme; zasluzek ni kajibodi. Tu
delava Slovenia v opekar-
skih tovarnah, imamo tudi dosti
kamnosekih podjetij, kjer je tu-
di nekaj Slovencev uslužbenih.
Saloonov nam ne manjka, ker bi
bil to prehud udarec za Kranjce.
Upamo, da bode zima kmalu mi-
nila in nastopila toliko zaželjena
spomlad, ko bomo lahko prirjevali
različne izlete. Od začetka je se-
veda tukaj človeku preej dolgo-
časno, toda sezonas se že priva-
di. Jaz sem prav zadowoljen, da
živim prijateljsko s svojimi rojaki,
čeravno tako daleč od svoje
mile domovine. Pozdrav! — Jer-
nej Levec.

Zenske.
Prva umetnica: No, veš, vsega
pa tudi ni treba verjeti, kar o
koleginah slabega govor...
Druga umetnica: No, samo da
se lahko narej...
—

Kdo reže nosove?

Narodoslovna črtica.

Ko so se leta 1869 v Boki Kotorski uprli prebivalec z orožjem v roki novi brambni postavi, ki je zahtevala tudi od njih, da se pokorijo splošni brambni dolžnosti, prišlo je do krvavih spopadov in resnih bojev. Spominjam se še, da se avstrijskim vojakom ni posebno dobro godilo, večkrat so bili poraženi na primer v Kriščiji, pri Dragalju. Takrat smo privrakali čuli o grozoviti maščevalni navadi, ki se je pojavila pri tamkajšnjih vstaših. Gorje ranjenu vojaku, ki jim je prisel v pest! Trpinčili so ga, odrezali mu nos, ušesa in spolovila, potem pa pustili siromaka ležati; tudi z mrtveci so pogostoma iste grozovitosti uganjali. Istotako obnašajo se Arbanasi v sedanjih bojih proti Srbovam na Balkanu in tudi Srbov očitajo časniki, da niso boljši.

Gotovo si je že marsikdo misli, odkod izvira ta grozna navada in kje je njeni domovina. Da je pristno arbaška, ni težko dokazati.

Južno od Črne gore prebiva ob obali Jadranškega morja do grškega kraljestva in do reke Varadar albanski rod ali — kakor se sami imenujejo — Arbanasi. "Jaz nisem Srb, jaz sem Arbanas", mi je odgovoril neki delavev, ko so gradili železnicu od Svetne vasi v Borovlj. Arbanasi stanujejo že od pamтивka po teh pokrajinh, oni so potomeci starih Ilirov, ki se je z njimi že slavni Aleksander Veliki bojeval in jih končno premagal in podjarmil. Če prebiramo starega Homerja, naletimo na te-le dogodke. V 18. spisu Odiseje pripoveduje pesnik, kako se je vrnil čez 20 let Odisej zopet domov. Nepoznana, siromašno oblecen pride v svojo kraljevo palačo, kjer se ravno go-
stijo snubači njegove žene Penelope ob mastni pojedini, češ. Odisej itak ne pride več domov in Penelope si mora izbrati izmed njih drugega moža. Odisej je la-
neen in prosi, da bi mu dali kak-
kos z bogato obloženih miz, on
zaplečuje, kakor pravimo po Ro-
zu. Zraven njega stoji še drug
brat, Ir po imenu. Tudi ta za-
plečuje in se spreka z Odisejem, ker mu zavida miločine. Tu-
tu Antinoju, prvaku izmed snu-
bačev, krasna misel po glavi:
Kakšno zabavo bi imeli mi snu-
bači, ko bi se ta dva berača moralo boriti med seboj; kdo pre-
maga nasprotnika, naj dobi mastno
počev zoznanimen nožem nos in u-
šča, iztrga spolovila in jih vrže-
poz, da jih snedo! — Odisej XVIII. v 83-87.

Suga zemlja — grški epeiros — je pokrajina, ki se še dandanes imenuje Epir v južni Albaniji in leži nasproti otoku Ita-
ki, kjer se vrši konec Odiseje. Tu-
tu želimo, da bi jim tudi v
teh Monongahela dolini enkrat
zasijalo boljše solnce. Ob koncu
še izvedeli, da bode tudi tuka-
jšnja tovarna za mostove Mc-
Clintic & Marshall Construction
Co. delaveem nekoliko plačo zni-
žala; zatorej naj se delavei za
nekaj časa ne selijo sem, dokler
se razmere ne izboljšajo. — Po-
ročevalce.

Najvažnejši fakt ruskega go-
spodarskega življenja je razvoj
poljedelstva. Leta 1895 je znašal
izvod poljedelskih pridelkov 608
milijonov rubljev, leta 1905 947
milijonov rubljev, leta 1910 1282
in leta 1911 1356 milijonov rubljev.
Ta povzročila poljedelstvo se je
vzrastilo izdelek, vrednost sur-
vin, delavne mezde in strojne go-
nilne sile za 40 do 50%. Ta sploš-
ni razvoj izdelka je tem važnej-
ši, ker je imel za seboj pomozni-
stvo delavnih sil in potreb za kur-
javo za 16%. Vsa ta data pričajo
o vzrasti ruske obrti, ki pa kljub
temu še vedno ne odgovarja potre-
bam ruskega prebivalstva. Za-
dost je v dokaz to, da Rusija še
vedno uvaža iz tujine: železo, žito,
surove kože, papir in izmed hra-
nil ribe. V zadnjem času se javi
vedno večja potreba uvoza črno-
ga oglja, ki je ponudba ruske ka-
menogoljne obrti klub velikim
skladom manjša kot zahteva.

V svojih izvajanjih k ruskemu
državnemu proračunu se je do-
taknil ministrske predsednik Ko-
kovec tudi denarnega vpraša-
nja. Petletje 1908—1912 je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1909 in 1910 so pripomogle pred-
vsem dobre letine v letih 1909 in
1910, ki so imelo za posledico
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1911 in 1912 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1913 in 1914 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1915 in 1916 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1917 in 1918 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1919 in 1920 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1921 in 1922 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1923 in 1924 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1925 in 1926 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1927 in 1928 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1929 in 1930 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1931 in 1932 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1933 in 1934 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1935 in 1936 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1937 in 1938 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1939 in 1940 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1941 in 1942 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1943 in 1944 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1945 in 1946 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1947 in 1948 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1949 in 1950 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1951 in 1952 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1953 in 1954 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1955 in 1956 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1957 in 1958 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1959 in 1960 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih 1961 in 1962 pa je bilo
zravnih denarnih trgov zelo prijazno.
V letih

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

PRIMORDIAL

Fredenštejn: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn. Box 641.
Slavnostni tajnik: CEO L. BROZICH, Ely, Minn., Box 454.
Postomični tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1804 54. 15th St.
Zmagalnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 128.
Zaupnik: Alojz Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 25th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

MS. MARVIN E. IVNC, Jellet, Ill., 186 No. Chicago St.

HADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 628
MIHAEL KLOUCHAR, Camuliet, Mich., 118 — 7th St.
PETRE ŠPKAR, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POČETNIKI:

IVAN KREŠEŠNIK, Pardina, Pa., Box 158.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHENVAR, Pueblo, Colo., 1119 Miles Ave.

* * * dopisati naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse državarski poslilci pa na glavnega blagajnika Jednoti.

Sedemstotin glasov: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Sveti trije kralji. Dne 5. jan. so sli trije mladi fantje, med njimi tudi 15-letni posestnikov sin Ivan Galuh, oblečeni kot sveti trije kralji koledovali v Dol. Pelj so pri več hišah in so dobili zato malo darila. Pri čevljari Franu Kovaču v Dolu, kjer so bila hišna vrata zaprta, so potrakali na okno. Tu je nenadoma stopil iz hiše čevljarski učenec Josip Komplet z jermenom v roki in je hotel vse tri kralje pretepsi. Eden izmed svetih treh kraljev, Ivan Galuh, pa je stopil k njemu, vzpel je iz žepa nož in je sunil z njim Kompletu v glavo. Komplet je zadobil težko telesno poškodbo. Kralj Galuh se bo moral zaradi tega zagovarjati pred sodiščem.

Novoletni darovi za Slovence že prihajajo. "Dan" piše: Klerikalec so se na vse pretegi trudili, da se ljubljanska policija podvrza. Država je teži želi rada ustregla, ker bo na ta način prislo zopet par Nemcev v Ljubljani do kraha in se bo lahko godilo vse po volji vlade. Tako čitamo, da je za ravnatelja drž. ljubljanske policije imenovan grof Künigl, za komisarja pa dr. Skubl. To je torej lep novoletni dar, ki smo ga dobili od vlade na prošnjo klerikalec. Živimo res v krasnih časih in prav je inel Prešeren, ko je prerokoval, da vremena Kranjske bodo se zjasnila. Tako brez odpora, kakor se godi vse sedaj, se ni godilo še nikoli pri nas in vse, kar sledi, bo naravna posledica naših domaćih razmer.

Zverinska surovost. Iz Novega mesta se piše: V noči 8. jan. se je iz hiše, stojče na državni cesti v Kandiji, ečulo obupno vpitje. Slišalo se je notri v mesto. Ljudje so hiteli skupaj in videli slučaj brezprimerne surovosti. Brzozjni preglednik Srobotnjak, ki je bil že zaradi surovega trpinjenja svojih otrok kaznovan, se je drugič oženil in je drugi ženi na ljubo spodil vse svoje otroke iz hiše. Pred meseci je prišla najmlajša, kakih 14 let starca hči s Koroskega, kjer je bila nekaj časa pri svoji omoženi sestri, domov. Oče in mačeha sta jo spodila od hiše. Na nekaj časa se je dekleta usmiljil kovački mojster Peter Gornpič, očetu pa tudi to ni bilo všeč. Hotel je, nاج gre hči k prostitutkam. Zadnji čas ni imela dekleka ne strehe, ne hrane. Dne 8. jan. je prišla ponovno vse stradanja domov. Tedaj pa sta padla po nji: mačeha in lastni oče. Mačeha je držala dekleka za glavo in ji tlačila enjco v usta — otrok je seveda vpil — oče pa je z železno batino tolkel po otroku, kamor je padlo. Obema je prišla na pomoko še neka ženska, ki stanuje v hiši. Ljudje so se zgrajali nad takoj nečloveško surovostjo, a ker poznamo Srebrenjaka in njegovo ženo, se niti moški niso upali bližu, in celo kandijski policej se je skril. Ubogega otroka je rešila neka gospa iz Kandije. K novemu mlađinskemu sodniku se je pozneje podala posebna deputacija s prošnjo, da napravi tem groznim razmeram koniec in prekrbi za ubogega otroka.

PRIMORSKO.

Premičen je iz Gorice k ravnatelju severozapadne železniške drž. železniški asistent Boguslav Berbuč.

Zaljena veličanstva je obdoljena pevka Rina Salvetti. Zagrebački orožniki, odkod je.

ŠTAJERSKO.

Iz Maribora. Povoziti se je dal na železnični huzar Stefan Pop; služil je že drugo leto, a se je na veličino vojaščine.

Iz Brežic. V Mihalovcu so ustrelili te dni steklega psa. Obigrzel je že mnogo psov, a se ni nikdo brigal za to, da bi ga ustrelil.

Iz Celja. Dne 4. jan. zvečer je svojo mater pretepal na prav sirov način 27letni mesarski pomočnik Celestin. Proti sirovemu človeku je morala nastopiti policija.

Iz Gradca. Pri steklarski zadrugi se je priglasila kot učenka žena steklarskega mojstra v Kofachu Roza Griedl. Gospa se hoče naučiti obrti svojega moža, da vstopi kasneje v obrt kot pomočnica. Ta je prva steklarska učenka na Štajerskem.

Iz Sevnice poročajo: Pri Zupanecu se je učil mlinarstva nek Poljak Kralikiewicz, doma iz Nemčije. Poprij se je pripravljal v radenskem samostanu za duhovniški stan. Te dni se je splazil v nadmlinarjevo sobo, ukradel tam 200 K in z njimi pobegnil, najbrž proti domu.

Iz Slovenjgrada poročajo: Te dni se je vrnil iz Tracije samnitni koncipist pri tukajšnjem okrajskem glavarstvu dr. Bruno Busson. Udeležil se je ekspedicije dunajskega profesorja dr. Krausa, ki je organizirala na prošnjo bolgarske vlade v Traciji obrambo proti razširjenju kolere in driske v bolgarski armadi. Busson je služboval na postaji Čorlu in je bil odlikovan z bolgarskim redom.

Radi tativne je bil obsojen dejan iz Pfanzelter iz Tirolske na 6 mesecev težkej ječe s posti. Tirovec je delal v Tržiču ter tam obkral več trgovcev za skupni znesek nad 300 K.

Učitelj izginil. "Gorici" poročajo, da je te dni izginil neveskan učitelj iz Višnjevika Rado Turk.

Nesreča v puljskem pristanišču. Parnik "Barion", last družbe Buglia, je trčil v Pulju, ko je vozil v pristanišče vsled poškodbe nekega stroja, v obrezju s tako silo, da je velik del obrežja demoliral. Parnik je dobil samo lahke poškodbe in je odpel naprej. Škoda, ki jo je napravil na obrežju, cenijo na 3000 K.

Upiral se arretaciji. Koliko fantov je bilo že v zaporu brez potrebe; zgolj, ker so se uprli redarju pri arretaciji. To se zgodi v mestu, pa tudi na deželi. Upirajo se in zagrešijo javno nasilstvo. Jurij Mozetič iz Dornberške občine se je upiral pri arretaciji občinskega redarja. Radi javnega nasilstva je bil pred okrožno sodnijo v Goriči obsojen na 4 tedne strogega zapora.

Hitrost avstrijske pošte. Trgovec s sirom Rafael Zimic iz Dansk je oddal na poštne uradu v Plavek 19. dec. 1912 povzetno pošiljatev sira za 60 K 22 vin. v Lindar v Istru; prišla je pa ta pošiljatev v Lindar 31. dec. 1912, torej z božjo pomočjo v 12 dneh. Najbrž je ta pošiljatev si ogledala poprej London in potem, ko je tam že naveličala gledati veliko mesto in ljudi, se je vrnila čez hribe in doline v bližnjo Istru v Lindar.

Oproščen vohun. Svoječasno smo poročali, da je neki Kavala, pristaniški uslužbenec v Pulju, ovadil: Frana Martinelliža iz Pulja, češ, da vohuni v prid Italiji. Kavala je izpovedal, da ga je Martinelli ogovoril v pristanišču. Izprševal ga je o utrdbah, obrežnih baterijah, podmorskih minah in ga napeljeval v vohinstvu. Martinelli so arteritali in te dni se je vrnila proti njemu pred rovinjskim okrožnim sodiščem obravnavna. Obravnavna je bila tajna. Obtožene je vse tajil, Kavala pa je vtrstjal pri svoji otožbi. Pri hišni preiskavi pri obtožencu niso našli niti otežkučega. Martinelli je bil oproščen in so ga izpustili na prostoto. Drž. pravdnik pa je prijavil ničnostno pritožbo.

Žalostna smrt neznance. Na "Črniški gmajni", pol uredalec ob vasi, so našli 7. jan. neznanca, o katerem se je v začetku mislilo, da je 70letni J. V. iz Prvačine, nezavestneg in umirajočega. A izkazalo se je, da ni bil ta, ampak neki čisto neznan človek. Prišli so z vozom, da ga preplejajo v kakov hišo, a komaj so ga dvignili, je izdihnih svojo dušo. Ljudje pravijo, da je žganje zgorelo v njem in bržkone je ležal tam že od 6. jan. Sedaj preisku-

klerikalno deputacijo iz Borovlj zaradi imenovanja novega župnika. Deputacija je izročila deželnemu predsedniku tudi neko spomenico, seveda nemško. Deželni predsednik se je začudil ter rekel deputaciji, da bi mu bila lahko napravila slovensko spomenico, ker je služboval med Čehi, zato tudi naš jezik precej razume. In blamirani klerikalec so ta dolzi nos povsod kazali in opisovali. Kdor tega ne stori, bode smatran kot izločen.

Iz Brežic. V Mihalovcu so ustrelili te dni steklega psa. Obigrzel je že mnogo psov, a se ni nikdo brigal za to, da bi ga ustrelil.

Iz Celja. Dne 4. jan. zvečer je svojo mater pretepal na prav sirov način 27letni mesarski pomočnik Celestin. Proti sirovemu človeku je morala nastopiti policija?

Iz Gradca. Pri steklarski zadrugi se je priglasila kot učenka žena steklarskega mojstra v Kofachu Roza Griedl. Gospa se hoče naučiti obrti svojega moža, da vstopi kasneje v obrt kot pomočnica. Ta je prva steklarska učenka na Štajerskem.

Iz Sevnice poročajo: Pri Zupanecu se je učil mlinarstva nek Poljak Kralikiewicz, doma iz Nemčije. Poprij se je pripravljal v radenskem samostanu za duhovniški stan. Te dni se je splazil v nadmlinarjevo sobo, ukradel tam 200 K in z njimi pobegnil, najbrž proti domu.

Iz Slovenjgrada poročajo: Te dni se je vrnil iz Tracije samnitni koncipist pri tukajšnjem okrajskem glavarstvu dr. Bruno Busson. Udeležil se je ekspedicije dunajskega profesorja dr. Krausa, ki je organizirala na prošnjo bolgarske vlade v Traciji obrambo proti razširjenju kolere in driske v bolgarski armadi. Busson je služboval na postaji Čorlu in je bil odlikovan z bolgarskim redom.

Radi tativne je bil obsojen dejan iz Pfanzelter iz Tirolske na 6 mesecev težkej ječe s posti. Tirovec je delal v Tržiču ter tam obkral več trgovcev za skupni znesek nad 300 K.

Učitelj izginil. "Gorici" poročajo, da je te dni izginil neveskan učitelj iz Višnjevika Rado Turk.

Nesreča v puljskem pristanišču. Parnik "Barion", last družbe Buglia, je trčil v Pulju, ko je vozil v pristanišče vsled poškodbe nekega stroja, v obrezju s tako silo, da je velik del obrežja demoliral. Parnik je dobil samo lahke poškodbe in je odpel naprej. Škoda, ki jo je napravil na obrežju, cenijo na 3000 K.

Upiral se arretaciji. Koliko fantov je bilo že v zaporu brez potrebe; zgolj, ker so se uprli redarju pri arretaciji. To se zgodi v mestu, pa tudi na deželi. Upirajo se in zagrešijo javno nasilstvo. Jurij Mozetič iz Dornberške občine se je upiral pri arretaciji občinskega redarja. Radi javnega nasilstva je bil pred okrožno sodnijo v Goriči obsojen na 4 tedne strogega zapora.

Hitrost avstrijske pošte. Trgovec s sirom Rafael Zimic iz Dansk je oddal na poštne uradu v Plavek 19. dec. 1912 povzetno pošiljatev sira za 60 K 22 vin. v Lindar v Istru; prišla je pa ta pošiljatev v Lindar 31. dec. 1912, torej z božjo pomočjo v 12 dneh. Najbrž je ta pošiljatev si ogledala poprej London in potem, ko je tam že naveličala gledati veliko mesto in ljudi, se je vrnila čez hribe in doline v bližnjo Istru v Lindar.

Oproščen vohun. Svoječasno smo poročali, da je neki Kavala, pristaniški uslužbenec v Pulju, ovadil: Frana Martinelliža iz Pulja, češ, da vohuni v prid Italiji. Kavala je izpovedal, da ga je Martinelli ogovoril v pristanišču. Izprševal ga je o utrdbah, obrežnih baterijah, podmorskih minah in ga napeljeval v vohinstvu. Martinelli so arteritali in te dni se je vrnila proti njemu pred rovinjskim okrožnim sodiščem obravnavna. Obravnavna je bila tajna. Obtožene je vse tajil, Kavala pa je vtrstjal pri svoji otožbi. Pri hišni preiskavi pri obtožencu niso našli niti otežkučega. Martinelli je bil oproščen in so ga izpustili na prostoto. Drž. pravdnik pa je prijavil ničnostno pritožbo.

Žalostna smrt neznance. Na "Črniški gmajni", pol uredalec ob vasi, so našli 7. jan. neznanca, o katerem se je v začetku mislilo, da je 70letni J. V. iz Prvačine, nezavestneg in umirajočega. A izkazalo se je, da ni bil ta, ampak neki čisto neznan človek. Prišli so z vozom, da ga preplejajo v kakov hišo, a komaj so ga dvignili, je izdihnih svojo dušo. Ljudje pravijo, da je žganje zgorelo v njem in bržkone je ležal tam že od 6. jan. Sedaj preisku-

NAZNANILO

Vsem članom društva "Biser Gorá" v Richwood, W. Va., in okolici se naznanja, da bode radi nastalih razmer v nedeljo dne 9. februarja izvredna seja, katere se mora vsak član izdežiti.

Obenem tudi oponinjam vse člane, da poravnajo svoje prispevke do omenjene seje. Kdor tega ne stori, bode smatran kot izločen.

ODBOR.

Kje je moj brat LOUIS YANK? Nahaja se večinoma v Wyomingu in Butte, Mont. Rad bi zvedel za njegov naslov, ker mu imam nekaj važnega poročati iz starega kraja. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi sporoči, za kar mu bom zelo hvaležen. — Frank Lunka, 672 E. 152. St., Collinwood, Ohio, Cleveland, Ohio.

(21-1-3-2)

Radi važnih zadev želim izvestiti za sledče osebe in njih naslove: FRAN TELIČ, JANEZ MEDEN, JANEZ SEMENIČ, ANTON KREČIČ, EDWARD HRIB in JOSIP GORC, kateri vsi so bili pred nekoliko časom v Collinwood, O. Prosim vse tudi omenjene, da se mi nemudoma zglasijo, ali pa kdor ve za njih, naj mi piše na naslov, na katerem je prijaznosti naznanih njih naslove, za kar mu budem zelo hvaležen. — Frank Lunka, 672 E. 152. St., Collinwood, Ohio, Cleveland, Ohio.

Prav rad bi se znal za svojega brata ANTONA KASTELCA. Prosim cenjene rojake in rojkinje, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, za kar mu bom zelo hvaležen. — Lovre Kastele, Box 51, Buena Vista, Allegheny Co., Pa. (25-1-3-2)

Kje so: ANDREJ BRADAČ, JANES VIDMAR, FRAN PLESKO in ANTON PETRIČ? Prosim cenjene rojake, če kdo ve za katerega izmed teh, da mi javi, še raje pa vidim, če se sami oglasijo. — Frank Hren, 2245 Lorimer St., Denver, Col. (24-29-1)

Z vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravnitve, na vrednitrive

(21-1-3-2)

ZANIMIVE KNJIGE.

Trije rodovi Dogodki iz nekdajnih dñi. Spisal Engelbert Gangl. Izdana družba sv. Mohorja.

Zelo zanimiva povest, katero je pisatelj postavil v Belokrajino.

